

संस्कृतभारती – तेलङ्गाणा

पत्रालयद्वारा संस्कृतम् – आगस्त् – 2022

प्रवेशः - प्रश्नपत्रम्

समयः – घण्टात्रयम्

अङ्काः – 100

I. अ. दशप्रश्नानां समाधानानि संस्कृतेन लिखत । పదింటికి సంస్కృతంలో జవాబులు వ్రాయండి. 10 x 1 = 10

Answer any ten questions in samskrit.

1. काकः घटे कान् पूरयति ?	2. के सत्पुरुषाः इव ?
3. सखी सभायां कथं गास्यति ?	4. मित्रद्वयं कुत्र अगच्छत् ?
5. तक्षकः किं तक्षति ?	6. श्वः शनिवासरः । परश्वः कः भविष्यति ?
7. कति पुराणानि सन्ति ?	8. वानराः कानि अक्षिपन् ?
9. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य रचयिता कः ?	10. कति लकाराः सन्ति ?
11. ग्रामे का वसति स्म ?	12. लतायां कानि सन्ति ?

आ. सुभाषितद्वयस्य भावं स्वभाषया लिखत । రెండు సుభాషితాలకు తెలుగులో భావమును వ్రాయండి.

Write the meaning of any two subhashitas in English.

2 x 2 = 4

1. अयं निजः परो वेति गणना लघुचेतसाम् ।
उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम् ॥
2. आचार्यात् पादमादत्ते पादं शिष्यः स्वमेधया ।
पादं स ब्रह्मचारिभ्यः पादं कालक्रमेण च ॥
3. न किञ्चित् सहसा कार्यं कार्यं कार्यविदा क्वचित् ।
क्रियते चेत् विविच्चैव तस्य श्रेयः करस्थितम् ॥

इ. द्वयोः समाधानं स्वभाषया लिखत । రెండింటికి తెలుగులో జవాబును వ్రాయండి. Answer any two.

1. भगवद्गीतायां कति अध्यायाः सन्ति ? ते के ? 2 x 2 = 4
2. शिवः कैलासगिरिम् अधिवसति । अत्र द्वितीयाविभक्तेः नियमः कः ?
3. वेदान् अवगन्तुं कति वेदाङ्गानि सन्ति ? ते के ?

ई. सूक्तिद्वयस्य अर्थं स्वभाषया लिखत । రెండు సూక్తులకు అర్థమును తెలుగులో వ్రాయండి. 2 x 1 = 2

Write the gist of any two in English.

1. गुणाः पूजास्थानं गुणेषु न च लिङ्गं न च वयः ।
2. क्रियासिद्धिः सत्त्वे भवति महतां नोपकरणे ।
3. जीवने यावदादानं स्यात् प्रदानं ततोऽधिकम् ।

II. అ. ద్వయోః కః కం ప్రతి అవదత్ ఇతి సందర్భసహితం స్వభాషయా లిఖత । రెండింటికి ఎవరు ఎవరితో ఏ సందర్భంలో అన్నారు? వివరించండి. Who said this to whom and when. 2 x 3 = 6

1. जलं कथं पिबामि ? 2. अयं नकुलः मम शिशुम् अखादत् ।
3. इदानीं किं करोमि ? इति तान् अपृच्छत् ।

आ. प्रहेलिका द्वयस्य भावं स्वभाषया लिखत । రెండు ప్రహేళికలకు భావమును తెలుగులో వ్రాయండి.

Explain any two riddles in English.

2 x 2 = 4

1. वृक्षाग्रवासी न च पक्षिराजः त्रिणेत्रधारी न च शूलपाणिः ।
त्वग्बन्धधारी न च सिद्धयोगी जलं च बिभ्रन्न घटो न मेघः ॥
2. सीमन्तिनीषु का शान्ता ? राजा कोऽभूत् गुणोत्तमः ?
विदुषां का सदा वन्द्या ? अत्रैवोक्तं न बुद्ध्यते ॥
3. दन्तैर्हीनः शिलाभक्षी निर्जीवो बहुभाषकः ।
गुणस्यूतिसमृद्धोऽपि परपादेन गच्छति ॥

इ. दशपदानाम् अर्थं स्वभाषया लिखत । పది పదాలకు అర్థమును తెలుగులో వ్రాయండి. 10 x 1/2 = 5

Write the meanings of any ten in English.

1. शूर्पः	2. मातुलानि	3. केतकी
4. ओष्ठः	5. मार्जनी	6. कुक्कुटः
7. तर्णकः	8. कर्तरी	9. मृच्छदः
10. कटः	11. कुञ्चिका	12. हरितकम्

ई. दशपदानाम् अर्थं संस्कृतेन लिखत । పది పదాలకు అర్థమును సంస్కృతంలో వ్రాయండి. 10 x ½ =5

Write samskrit words for any ten.

1. అప్పడాల కర్ర Rolling pin	2. బొక్కిన Bucket	3. జమ్ క్లిప్ Gem clip
4. బల్ల Table	5. చిన్నాన్న Paternal Uncle	6. పావురము Pigeon
7. గడప Threshold	8. చెల్లి Younger Sister	9. పులి Tiger
10. కుర్చీ Chair	11. పొయ్యి Stove	12. వంకాయ Brinjal

III. అ. దశపదాని ఉపయజ్య స్వీయవాక్యాని లిఖత । పది పదాలను ఉపయోగించి సొంతవాక్యాలను వ్రాయండి.

Use ten words in your own sentences.

10x1=10

1. పరిత:	2. గురవే	3. అలమ్	4. కదా
5. యది	6. ద్వాదశ	7. గాసయతి	8. లిఖిత్వా
9. స్వయమ్	10. గన్తుమ్	11. ఆగతవాన్	12. అదృ

आ. पञ्च वाक्यानि भूतकाले (लङ् लकारे) परिवर्तयत । ఐదు వాక్యాలను భూతకాలంలోనికి మార్చండి.

Change any five into Past tense.

5 x 1 = 5

1. రమా గీతం గాయతి ।	2. పాచక: మధురం పచతి ।
3. కవయ: పద్యాని రచయంతి ।	4. త్వం దేవం వందసే ।
5. అహం గురం పశ్యామి ।	6. సేవకా: పాత్రాణి క్షాలయంతి ।

इ. पञ्च वाक्यानि भविष्यत् काले परिवर्तयत । ఐదు వాక్యాలను భవిష్యత్ కాలంలోనికి మార్చండి. 5 x 1 = 5

Change any five sentences into Plural.

1. సా ప్రశ్నం పృచ్ఛతి ।	2. స: ప్రసిద్ధ: రాజా అస్తి ।
3. వయం గణేశం వందామహే ।	4. భీమ: గదయా తాడయతి ।
5. బాలక: కథాం జానాతి ।	6. లెఖకా: పత్రాణి లిఖంతి ।

IV. అ. सूचना: पठित्वा उचितपदैः रिक्तस्थानानि पूरयत । సూచనలను చదివి సరియైన పదాలతో ఖాళీలను

పూరించండి. Fill in the blanks with the help of given hints.

6 x 1= 6

1. छात्राः श्लोकं ----- अगच्छन् । (पठ्- त्त्वा)
2. माता शाकानि ----- पचति । (स्वी+कृ+ल्यप्)

3. त्वं पाठं ----- प्रयत्नं कुरु । (लिख् + तुमुन्)
4. अर्चकः देवं ----- (वन्द् + लङ्-भूते)
5. ग्राहकः सर्वं ----- (दृश् + क्तवतु)
6. ललिता अनुजाय वस्त्राणि ----- (क्री + क्तवतु)

आ. उचित विभक्तिरूपैः पूरयत । సరియైన విభక్తి రూపాలతో ఖాళీలను పూరించండి. 4 x 1 = 4

Fill in the blanks with the correct vibhakti forms of given words.

1. नाविकः ----- नदीं तरति ।। (नौका)
2. जनकः ----- तर्जितवान् । (यूयम्)
3. वयं प्राङ्గणे ----- క్రీడामః । (కందుకమ్)
4. आरक्षकः -----పృథతః ధావతి । (చోరః)

ఇ. ప్రథమభాగే పదద్వయం పఠిత్వా ద్వితీయభాగస్య రిక్తస్థానం పూరయత । మొదటి భాగంలోని రెండు పదాలను చదివి

రెండవ భాగంలోని ఖాళీలను పూరించండి. Observe first two and fill the blanks. 5x1 = 5

1. जनाति - ज्ञास्यति ; करोति - -----
2. नयति - नीत्वा ; पश्यति - -----
3. लिखति - लेखितुम् ; पिबति - -----
4. क्षिपति - अक्षिपत् ; उत्तिष्ठति - -----
5. उपविशति - उपविशन्ति ; मोदते - -----

ई. अधः दत्तेभ्यः उचितपदं चित्वा रिक्तस्थाने लिखत । క్రింది వాటిలోని సరియైన పదములతో ఖాళీలను

పూరించండి. Choose correct word and write the same in the blanks. 5 x 1 = 5

(भट्टोजीदीक्षितः , गौतमः , वाल्मीकिः , पाणिनिः , कालिदासः , भट्टनारायणः , माघः)

1. न्यायसूत्राणि -----
2. अष्टाध्यायी -----
3. वेणीसंहारम् -----
4. अभिज्ञानशाकुन्तलम् -----
5. शिशुपालवधम् -----

V. అ. ద్వుయోః ధ్యానశ్లోకయోః అర్థ స్వభాషయా లిఖత । రెండు ధ్యానశ్లోకాలకు తెలుగులో అర్థమును వ్రాయండి.

Write the meaning of dhyana slokas in English.

2 x 2 ½ = 5

1. వసుదేవసుతం దేవం కంసచాణూరమర్దనమ్ ।

దేవకీపరమానందం కృష్ణం వందే జగద్గురమ్ ॥

2. పద్మాసనస్థితే దేవి పరబ్రహ్మస్వరూపిణి ।

పరమేశి జగన్మాతర్మహాలక్ష్మి నమోస్తు తే ॥

ఆ. స్వభాషాయాం పరివర్తయత । తెలుగులోనికి అనువదించండి./ Translate into English. 5 x 1 = 5

1. వ్యాఘ్రః హరిణమ్ అమారయత్ ।

2. అమ్బా అష్టవాదనే అల్పాహారం రచయతి ।

3. త్వం గృహమ్ ఆగత్య చిత్రం పश्य ।

4. సంస్కృతేన సంభాషణం కర్తుం ప్రయత్నం కుర్మః ।

5. వయమ్ ఆగామి ౨౪ తమే దినాఙ్కే భానువాసరే కాశీం గమిష్యామః ।

ఇ. సంస్కృతే పరివర్తయత । సంస్కృతంలోనికి అనువదించండి. Translate into samskrit. 5 x 1 = 5

1. అతడు పాఠశాలకు వెళ్ళి చదువుతాడు. He studies after going to school.

2. భక్తుడు గుడికి వచ్చుడు వస్తాడు. When the devotee comes to the temple.

3. నేను రేపు మీ ఇంటికి వస్తాను. I will come to your home tomorrow.

4. నాన్నగారు 9 : 15 కి కార్యాలయమునకు వెళ్ళారు. The father went to office at 9:15.

5. తరగతిలో 42 మంది విద్యార్థులు ఉన్నారు. There are 42 students in the classroom.

ई. दत्तयोः एकस्य समाधानं दशवाक्येषु स्वभाषया लिखत । ఒకదానికి పదివాక్యాలలో తెలుగులో జవాబును

వ్రాయండి. Write ten sentences of any one in English.

1 x 5 = 5

1. కాలిదాసః కాని లిఖితవాన్ ? దశవాక్యాని లిఖత ।

2. వేదాః కతి సన్తి ? తేషాం విషయే దశవాక్యాని లిఖత ।

శుభమ్